

Передплата

за «РУСЛАНА» вноситься:
в Австрії:

за цілий рік . . . 30 пер.
за пів року . . . 10 пер.
за чверть року . . . 5 пер.
за місяць . . . 1-70 пер.

За границею:

цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
пів року . . . 8 рублів
або 18 франків

Єдине число по 10 сот.

РУСЛАН

«Барвен ми очи і душу ми зарлем: а не возьмем мплости і віри не возьмем,
бо руске ми сердце і віра руска.» — В Руслапових ісалях М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділі і руских свят
о 5^{1/2} год. пополудня.

Редакція, адміністрація і
експедиція «Руслана» під
ч. 78 м. Давидовського (Херу-
щини), експедиція місцеві
в Агебі Соколового в
пасажі Гасмана.

Рукописи звертає ся лише
наповедеді застережене.—

Рекламації неопечатаніє
вільні від порта.— Оголо-
шенія звичайні приймають
ся по ціні 20 с. від стріч-
ки, а в «Надісланім» 40 с.
від стрічки. Подяки і при-
ватні донесенія по 30 сот.
від стрічки.

Історичний огляд засновни Народного Дому у Львові.

(На основі жерел написав Ол. Барвіньский).

(Дальше).

У відозві виданій Гол. Радою Руско-го взиває ся весь руский нарід «до здвигневія Народного Дому, дому, котрий для всего галицко-руського народа має спільний, користний інтерес...»

В сім Народнім Домі має бути уміщене і згромажене все то, що належить і може послужити до ліпшого образования нашої народности. Дарованем унів. бібліотечного будинку для построєня другої городської церкві парафіяльної і колишних розвалин унів. будинку положило правительство підвалини до задуманої цілі. Се діло довершити повинен руский нарід і кожний Русин буде вважати для себе славою, причинити ся до сеї народної будівлі... В тім публичнім народнім інституті буде обезпечена слава і лучше встановане кожної одиниці і він призначений для морального інтересу і поліпшенія духового встанованя рускої народности.

Сей Народний Дім має служити для поміщення: 1) Гал. Руск. Матиці, щоби тим легше досягнути її спасенню і загально хосенню цілі народної просвіти, 2) печатні, щоби тим способом нашому незаможному народови як найдешевше приспорити потрібних книжок, 3) народної бібліотеки і читальні, 4) музею і саль, в котрих містились би збірки всяких найліпших для висшого образования потрібних предметів і нарядів, 5) інститута для відповідного образования народних учителів і церковних півців, котрі би найбільш відповідним і достойним богослуженем в згаданій в горі церкві увіковічили пам'ять фондаторів сего Божого дому і причинили ся до вніслого плеканя нашого гр.-кат. обряду, але також ширили в народних школах просвіту між народом, 6) бурси для убогих хороших учеників, котрі би пам'ятні дізнаного добродійства держали ся своєї народности, 7) саль для нарад над загальними народними справами. Ми постановили, сказано також в сій відозві, здвигнути народний інститут, але тепер ще не можна всего того подрібно означити, що там в тім інституті має бути уміщено.

Отже хоч Гол. Рус. Рада в згаданій відозві навела вже дещо з того, що ма-

ло бути приміщене в Народнім Домі, ма-ла очевидно ще й дальше розширене культурних засобів на думці, так що дійсно переогодом сей народний інститут мав би заступити рускому народови академію наук.

Дня 8. лютого 1850 оголосила Гол. Руска Рада «програму в цілі збирання добровільних жертв для окраси другої гр.-кат. городської параф. церкві і засновни руского народного інститута» і висказала, що кожний, хто зложить малий даток (1 зр., зглядно 20 кр. конв. монети), буде вписаний яко основник в окрему книгу.

В 1851 р. послідувала наслідком політичних обставин важна переміна самої Головної Рускої Рани. В поданю з 30. черня 1851 заявила Гол. Руска Рада краєвій президії, що она постановила розв'язати ся яко політичне товариство, а в будучности займатися лише будовою Народного Дому і другої гр. к. параф. город. церкві. А щоби сю справу з можливим прискоренем і потрібною всесторонною оглядністю довершити, перемінилася Головна Руска Рада на засіданю з 30. черня 1851 р. в комісію у правляючу ділами Народного Дому, котрої задачею всть, заряджене в краю збиранє складок дальше провадити і розпочату будову Народного Дому дальше вести, відповідно порученю міністерському статуту для Народного Дому виробити і до найв. одобрєня предложити».

Розпорядками з д. 23. липня і 30. листопада 1851 р. прийнято до відомости утворене «комісії у правляючої для розпочатої будови Народного Дому.

З поданєм д. 15. жовтня 1853 предложила комісія управл. ділами Нар. Дому статут до затвердження кр. губернії, котрий она «відповідно високому порученю виробила для згаданого народного інститута».

Дописию з 12. листопада 1853 р. переслала краєва губернія сей начерк статута гр.-к. митрополиті М. Левицькому для обявленя свого доброміня з слідуєчим узасадненем: «Позаяк відповідно сим статутам се товариство між иншими має на цілі плеканє релігійного духа і убагородненє хорального співу, а позаяк також кож до час н о му митрополиті застерігає ся покровительство над сим інститутом», проте упрашає ся о обявленє на кожний спосіб потрібних змін».

Надісланий Митрополит. Ординари-ятот начерк статута переслало відтак намісництво з справозданем з д. 22. липня 1862 р. державному міністерству (Staatsministerium) з приміткою, що сї статуты вимагають ще деяких змін, наколиб має бути даний дозвіл на дотичне товариство.

Особливо в артикулі 6-ім належало би університетский бібліотечний будинок, котрого мри на будову другої гр.-кат. параф. церкві мають бути ужиті, докладнійше означити, іменно що до колишнього старого будинку університетського під ч. 78 місто, котрий передано Русинам зглядно їх народному інституту, і сей артикул в кінцевих уступах b) і c) також умістити, щоби народний інститут, котрий також вимагає права презентованя пароха, переняв також обовязки церковного патрона.

На основі розпорядку держ. міністерства з 12. лютого 1863 уділено розпорядком намісництва з 23. лютого 1863 сего начерку статутів для руского народного інститута у Львові ще раз митроп. Ординарיותи з візванем, «щоби обявив своє доброміне в справі патронату церкві і парафії при наміренім інституті або другій гр.-кат. парафіяльній церкві».

(Дальше буде.)

Політичний огляд.

Австро-Угорщина.

Навзаводи о соймові мандати викликали розстрій в польскім таборі. Всепольска нахабність довела до зближеня консерватистів з людовцями, щоби тим способом визволити ся з під всепольської верховлади. Се зближенє консерватистів з людовцями стало тим тіснійшим, коли всеполяки одною ногою виступили з Ради народовой, видали окрему відозву і на власну руку постановили всюди класти своїх кандидатів до сойму. Сей крок всеполяків налятували польскі дневники зірванем солідарности а взаємини між ними а иншими демократичними відтинками (краківськими демократами і центровцями) ще більше заострили ся, коли всеполяки виступили з соймовими кандидатами на Львів. Тепер веде ся горяча дневникарска боротьба між всеполяками а Радою народovou і її дневникарством, одначе там, де треба буде поборювати руского кандидата, певно всі погодять ся, а як буде треба, то найдуть доброго союзника і помічника в наших москвичях. Всеж таки можна сподівати ся, що виборча боротьба в поль-

скім таборі може вплинути на розбите „демократичної унії“ у віденським колі польським і до підорвання верховлади всеполяків у Відні.

Наради про міністерство робіт, чи праці (назва поки що не усталена) будуть вже в тих днях покінчені, так що можна буде поробити відповідні приготування до його утворення. Статут організаційний має бути предложений з новим законом державній раді, а по ухваленню його до цісарської санкції. Ліберальні дневники подають обсяг діланя нового міністерства і запевняють, що йому не будуть приділені суспільно-політ. справи, чого домагають ся рішучо христ. суспільники. Задля того мало між бар. Беком а христ. суспільниками послідувати заострене Ліберальні дневники звіщають, начеб то християн. суспільники намагали ся повалити бар. Бека а ввести на його місце кн. Ліхтенштайна. Одначе в тім случаю бажане лібералів, щоби викликати розлад між правительством а християнськими суспільниками, зродило імовірно сї вісти.

Заграниця.

Балканьску політику бар. Ерентала прийнято з вдоволенням в Греції, котра тим способом сподіває ся досягнути здуку своїх залізниць (Пірей-Ларісса) з європейскою сіткою, чим сповнилоб ся найгорячіше бажане Греції. Султан мав уже підписати дозвіл (іраде) на вступні роботи на просторі Увач-Мітровіца з бажанем, щоби в тім крім австрійских інженерів мали участь також турецькі урядники. Тимчасом з російских кругів віс неприхильний сему вітер, а імовірно впливови сих кругів треба приписати пущену вість по дневниках про захитане становище бар. Ерентала і висовуване австр.-угор. посла в Царгороді г-р. Паллявічичного на его наслідника.

Опир Фінляндії задумує цар Миколай зломити насилою. Сойм не хоче ухвалити квоти на военні потреби. На дотичнім звіті губернатора Гергарда написав цар власноручно замітку: Звертаю бачність сойму на те, що право орудованя засобами державного і військового фонду підлягає виключно добромніню. Приказую виплатити 20 мільонів марок до державного скарбу.

Португальський король Імануїл приєднав собі противників не лише покликаним концентраційного міністерства, але й запорукою, що не відступить від конституційної управи і ніколи не впровадить диктатури. Король зніс також обмеження наложені за волюдарства батька судам.

Мадярські загорільці не хотіли згодити ся, щоби сойм висловив спочуване навіщеній нещастем королівській родині і португальському народови, а заявили, що на се аж тоді згодять ся, коли новий король скличе парламент. В німецькім парламенті підчас проголошеня спочуваня соціалісти вийшли із салі, те саме зробили соціалісти в думі і члени групи робочих, а в італійскім парламенті по заяві спочуваня міністром-президентом Джоліттім, републиканець Кієза заявив свій привіт португ. народови.

50-літний ювілей св'ященства Его Св'ятости Пія Х.

(ω) На день 18. вересня 1908 припадає 50 літний ювілей св'ященства Папи Пія Х. З сєї нагоди відбули ся 20. серпня в Фульді збори архієпископів і єпископів і під сею датою видали спільний пастирський лист. Навязуючи до слів

пастирського листу, який свого часу видав був до своїх дієцезій теперішній Папа, як єпископ Мантуї, з нагоди золотого ювілею св'ященства Льва XIII, пишуть єпископи:

Покажи отже, католицький народе, як дороге і св'яте тобі є св'ященство, в котрім твій Бог і Спаситель зволив тут на землі продовжати своє архірейске діло аж до кінця віків! Покажи цілому світові, як глибоко і щиро ти почитаєш ювілейний вінець, коли він, хоч переплітаний тернем, украшає скрань сего св'ященника, в котрім ти бачиш повноту св'ященничого і пастирського уряду. Покажи і оповісти се голосно і отверто, що зі Св'ященником-Ювілятом лучить тебе сама ядерна вірність і глибоко-сердечно привязане, бо Він після слова і припорученя Христового має пасти ягниці і вівці. Отже не так нині широко розповсюджена наклонність до обходу памяткових торжеств накликає нас до обходу сего св'ята. Наше торжество має глибоку причину і висшу ціль. Чим більше наш час відчужує ся від відносин, які з вічності всякають в наше земске житє; чим більше людскість своїми чувствами і змаганями губить ся в змисловости і земскости та через блискучу приману земских здобутків і світової величи ухиляє ся від найвисших дїбр вічного житя і від стараня про царство Боже, тим більше повинні очі наші звертати ся до величавих памяток з житя Церкви, які посеред сїєї світової духа пригадують нам діланє духа Божого. Чим більше світ старає ся всі земскі відносини відлучити від річий вічних і надприродних і обмежувати їх виключно лиш на дочасність, тим більше ми будемо йти за голосом нашого вічного призначеня. Чим більше справи св'ятіскі затемнюють і занедбують житє християнське, тим уважнійше ми повинні застановляти ся над житєм, яке в службі Божій і для вічного спасеня людскости посв'ячує ся аж до нинішнього дня, а ним є житє Св'ященника-Ювілята, на котрого в день 18. вересня 1908 звертають ся очі католицького християнства. Тому то для нашої науки і заохоти най око наше спочине на діланю і управі вселенського Архірея Пія Х, якого Бог дав за вождя своему народови. Через сю радісну участь в сім торжестві ми хочемо перед цілим світом заявити, як глибокою в католицькім народі є честь зглядом св'ященства і як великою є его любов і вірність до свого найвисшого св'ященника, до осередка его єдності.

Далі підносить пастирський лист живу надію Папи на Бога, яка є впливом его щиро св'ященничого житя і духа молитви. Побожність була характеристикою его житя. В сполучі з побожностю, в якій Пій Х бачить сильну охорону в борбі нашого часу, після пастирського листу йшло глибоке знанє віри і релігійне о-бразованє. Тому то і яко єпископ і яко Папа кладе він безнастанно такий натиск на образованє клиру і на его совієні студії, а у вірних на стараннє наставляванє їх в правдах віри. Опісля єпископи так відзивають ся: „Тому то Пій Х на кождім кроці своєї первісної єпископської діяльності жадав від клиру найосновнійших теологічних студій і заохочував его до щирої праці над св'ятськими науками. В тім змаганю до всестороннього наукового образованя ставив він, зовсім після гадки свого великого попередника Льва XIII. св. Тому і его принципи яко дороговкази, але при тім строго перестерігав перед надужитєм наукової пристрасти, яка від днів наших прародичів ніколи не повинна була переступати границь нашої земскої можности знаня, коли не хотіла губити ся в темноті і тим ставити діймаючо перешкоду поступови

в науці. Проте Бог об'явив зміст віри як стовп сих границь, як ласкавий луч світла, сягаючий понад сї границі і яко ясна непохитна зв'язка провідна до будучого викінченя нашого знаня в вічності, і сей зміст віри Бог передав ним самим (Богом) установленій живучій повазі як хоронительниці і неоспорному свідкови. В почутю значіня найвисшого учительського і пастирського уряду Церкви він завсїди жадав покірливого і щирого послуху зглядом достоїнства Папського Престола, котрого ясних слів не вільно натягати, ані его змісту перекручувати. Так наминав він часто в своїх єпископских промовах і письмах, домагаючи ся заразом, щоби з чистотою віри завсїди лучила ся чистота християнського а передовсім св'ященничого поведеня“.

Коли Папі Півви Х. безнастанно стоїть перед очима як найвисша ціль „omnia restaurare in Christo — все відновити в Христі“, науки і засади Христа зреалізувати у всіх кругах католицького народа, заціпити любов Христа в серцях і тим привернути родину і суспільність до християнського способу житя, то він хоче передовсім св'ященничий стан одушерити до сего ідеалу і через его співділанє досягнути сю високу ціль. З певністю він не був ніколи рівнодушний на високий зрив просвіти і на змагаючу ніжність та викінченє многих людских житєвих відносин, він ніколи не перешкаджав праці вірних над здобутком духового і материяльного поступу; але він також не був сліпий на небезпечности часу.

Він дав нам пізнати потреби часу і задачу Церкви і її пастирів серед теперішних відносин. Першою нормою, яку він нам подав до ратованя душ, є пам'ять на се, що перше треба позискати серця одиниць для Христа, а тоді здобуде ся для Христа ціла людська суспільність. До сего лучить він другу норму, що всі і кождий з осіб є покликани до співділаня над відновленєм людскости і що від сєї роботи ніхто не може відтягати ся. Зі змаганя, збирати всі сили до співділаня і всіх заохочувати до спільної праці, повстає трета норма: припорученє добре ведених товариств. При тім Папа жадає, „щоби товариства не йшли манівцями, але в дуєї Церкви вірно працювали над релігійними задачами теперішности“. Одним з головних его старань було завсїди також попиранє товариств для охорони і образованя молодіжи, сєї найважнійшої задачі нашого часу.

Посланиє кінчить ся згадкою на любов і преданність, які завсїди були окрасою католиків Німеччини і які також в будучности будуть цвісти. „Вони покажуть ся в їх щирім непохитнім послуху супротив Намісника Ісуса Христа і супротив наук і вказівок, яких достойний Керманіч Петрової лодки уділяє в наших бурливых часах. Вони покажуть ся в щедроохотних жертвах, з якими прийдуть йому в поміч в его теперішних журбах. Вони покажуть ся передовсім в їх молитвах“.

Так тепло, щиро і ясно можуть писати лиш єпископи, що виходять „кость оть костий“ з народа, що думають і говорять найглубшими і найсвятійшими чувствами народа, бо „пастирь овцямъ... своя овцы глашаєть по имени... и овцы ко немъ идуць, яко вѣдять гласъ его. Іо. 16, 3. 4.“

Кровава драма королівської родини в Португалії.

В Португалії звільна успокоює ся. Нове правительство зняло заборону з кількох републиканських дневників, які вчора знова почали виходити. Визначних републиканців Аль-

мейду, Савтоса і Косту випущено з в'язниці, аби не дразнити їх сторонників.

Молодий король Імануїл II, під час приняття нового кабінету заявив торжественно, що буде берегти конституції і ніколи не буде заводити диктаторської влади.

Республіканський орган *A Lucta* доносить, що Франко виїхав аж вчора з Лісбони, бо правительством звернуто його увагу, що своєю присутністю може довести до розривів. Дневник *O Mundo* пише, що Франко виїхав через Париж до Швейцарії і там замешкає з родиною. Перед виїздом зложив він всі свої капітали в французьких і англійських банках.

Про убитого короля Кароля розписують ся просторо парискі дневники і подають різні подробиці з його життя. Пок. король провадив вивідний спосіб життя, а політикою мало займав ся. Полював, їздив кінно, валежав до найліпших пливаків, і любив грати тенніса. Там чинив думав король схудніти, бо, як звісно, він був неприродно грубий і товстий, а їв за чотирох, хоч лікарі йому відраджували. Половину життя переводив в Парижі, де чув ся свободним. Мешкав *incognito* в готелю Bristol, названім «готелем королів». Париска поліція мала з ним немало клопоту, бо не хотів, аби его стережено. Звичайно мовляв, що ніхто не омине свого призначення, тому шкода стерегтись. Не перечував певно, що мав слухність. Париж притягав его до себе, бо там мав свої приятельки. Его недавній лист до одної з дам парискої аристократії оповістив *Figaro*. В листі жалув ся король, що має много клопотів з республіканцями, але не журить ся тям, бо довіряє свому правительству.

Листи д-ра Ом. Огоновського до П. Куліша в літах 1889—91.

Подав Кирило Студинський

XII.

Львів, 16 (28) XII. 1890.

Славний наш Батьку!

Ви певно на мене гніваєте сь, що я довго нічого до Вас не писав. Та от, багато було в мене роботи: побіч инчих праць зладив я відповідь А. Пипінові на звісну его напасть в „Вістнику Європи“, то й не міг я якось найти часу, щоб відповісти Вам на деякі Ваші питання.

Наперед заявляю Вам велике спасибі, що Ви зволили присвятити міні оду с поглядом на моє видання „Слова о полку Игореві!“ Ся Ваша присвята є великою нагородою за мої труди в поясненю сего безсмертного пам'ятника нашої словесності. Спаси біг Вам також за деякі літературні звістки!

Про Ваші рукописи говорив я Іванові Омеляновичеві Левіцкому і писав в Новий Санч до Алоїзія Юркевича. Та от, Юркевич нічого міні не відписав, — може его вже й немає в тім городі, а Іван Левіцкий не хоче віддати Вашої рукописі. Наперед сказав міні, що Ваше писання хоче собі сховати на пам'ятку, а відтак заявив, що годі йому найти рукописі між своїми паперами і брошурами! Така вже его натура! що раз попаде ся в руки сего антикварія, то трудно від него те видобути. Але він віддасть Вам певно Вашу власність, як Ви до нас приїдете.

Казав я Володимирові Левіцкому, що Вам его прецедура з Вашими віршами не вподобає ся. Він звиняв ся тим, що в стихотворі „Привітання з Доном“ викинув лиш „москоєвський“ епіграф, а опроче в тексті не заподіяв ніяких змін. Він просить Вас уклінно, щоб Ви дозволили, друкувати свої писання правописью фонетичною, по-за-як від Нового Року „Зорю“ друкувати-муть правописью фонетичною. Поки що я не відібрав Ваших рукописей від редакції „Зорі“, тому що редактор, Володимир Левіцкий, живе в Станіславові, і що він бажає щиро, помішувати в „Зорі“ Ваші писання.

На Ваше бажанє післав я в Дорпат Ваші Львівські видання по кілька екземплярів, але тамошня цензура відіслала назад мою посылку.

Гісторію руської літератури, Відповідь Пипінові і децю инчого передамь Вам, коли завитаєте в наш Львів; тих бо моїх книжок не пустять через кордон!

Бажаючи Вам, наш Батьку-Ветеране, і ВП. Гавні Барвінкові веселих Різдяних Свят і з Новим Роком кремезних сил до дальшої хо-сенної діяльності літературної

поруचाю ся Вашій пам'яті
щирій Ваш прихильник
Омелян Огоновський.
Подвальє, 9.

На верху листу написав вдруге Куліш оловцем: Крадіж нормальне пробування на світі.

XIII.

У Львові, 10 (22) січня 1891.

Високостойний Дородію!

Приїміть сердечну подяку за теє, що Ви поему, писану с поглядом на „Слова о полку Игореві“, хочете міні присвятити. Я й справді не заслужив собі такої Вашої уваги до мого труду. Доси одержав я почтою ХС глав першої пісні (деякі глави випунктовано). Сю-ж посылку вишло в сих днях почтою до Станіславова Володимирові Левіцкому, котрий є фактичнам редактором „Зорі“.

Посилаю Вам лист, що єго написав до мене А. Юркевич з Нового Санча в відповіді на моє письмо. Тільки-ж не пише він нічого про Ваші рукописі; отже я в другім моім листі спімнув йому про їх, — одначе досіль не одержав відповіді.

Бувайте здорові, дорогий Батьку, і жийте нам ще довго враз зі своєю славною дружиною, Гавною Барвінком!

Щирій Ваш прихильник
Омелян Огоновський
Подвальє, 9.

Просимо відновити передплату.

Новинки.

— Календар. В суботу: руско-кат.: Ксепофонт; римо-кат.: Йоана з Мальти. — В неділю: руско-кат.: † Івана Золотоуєтого; римо-кат.: Агольоні.

— Осторога перед виїздом до Прус. Народна канцелярія подає до відома інтересованих, що на разі нема роботи в Прусах, проте най ніхто не виїздить до Прус, поки Нар. Канц. не оголосить.

— Засланє письменника Доманицкого. З с. Колодистого (звенигор. повіту) пишуть до „Ради“: Шестеро селян з нашого села, засилають адміністративним порядком на два роки до Вологодської губернії, а сина місцевого батьюшки, українського письменника Василя Доманицкого постановлено вислати у Вологодщину аж на три роки. Д. Доманицкий мав великий вплив на людей. Два роки (1904—1905), повернувшись з за кордону, де він лічив ся від сухот, Доманицкий жив на селі безвиїздно. За сей час він завів у себе в Колодистому та по деяких сусідних селах крамничі, вибудував у своєму селі „Народний Дім“, давав селянам юридичні та инші поради. Коли в г. Звенигороді відбував ся з почину предводителя дворянства Пріснухина зїзд сільських уповномочних, то громада с. Колодистого послала на зїзд Доманицкого. На зїзді селяни обрали були його головою. Се не подолало адміністрації. Коли місцевий стражник тяжко побив старого діда, і з наказу губернатора того стражника забрали з села, то він почав писати на Доманицкого донос за доносом. Атмосфера на початку 1906 р. стала така, що він мусів покинути зовсім село і 2 роки туди не навідував ся. А тим часом як раз

в той час, як его вже не було на селі, селяни задумали заснувати сільську „Просьвіту“ і з приводу сього вели з Доманицким переписку: він їм давав поради, виправляв зложені ними статут і т. п. Переписку сю перечитувано, і з того вийшло „тайное сообщество“. Головного діяча в сій справі (просьвітній), лісника Яворського навіть прогнано з посади. До тайного сообщества, само собою, долучено „агітацию й пропаганду“. Суда з сего приводу не було ніякого.

— „Невольник“ в Бережанах. Звіздам пишуть нам: Дня 2. лютого устроїв театр аматорів під управою д. Ф. Коковського аматорську виставу „Невольник“ получену потім з забавою. Штука була впржежисерована добре і всі майже аматори грали її знаменито, так що публіка, яка формально битком наповнила салю (дві годиві перед виставою не стало вже білетів) приглядала ся їх гри з вдоволенєм та завзято оплескувала. Дохід з представлення, около 200 корон, призначено в часті на тов. „Сокіл“, в часті на „Селянську бурсу“. Вкінці мусимо завважати, що думка устроювати популярні аматорські вистави з дуже низькими цінами місць (подібно як було на виставі „Невольника“) є дуже щаслива, а добрий добір штук може чимало спричинити ся до розбудження національної свідомости серед спольонізованих маломіщан, тому примір бережанських аматорів повинен знайти наслідувателів. — З.

— Великі вечерниці з танцями „Основи“ студентів техніки, уряджені вчора в салі „Нар. Дому“ заслужили на назву великих. До першого кадріля, який уважаєсь мірою всяких вечерків з танцями, стануло 122 пар в три кольови. Під вправною рукою аранжерів пп. Волошина, Чанельського і Дударя забава йшла з житєм і розмахом, хоч нігде правди діти, на салі було доволі глітно. Саля була чудово окрашена. Пізнати було, що прибирали єї інтелігентні декоратори-техніки. Нижі під обома галеріями переминено в чаруючі затишки, взоруючись на декорациях з оперетки „Чарвальса“. Особливо принадно уряджено нижу під музикою, де на тлі великого і далекого в перспективі красвиду уставлено серед цвітів і зелени правдивий водограй з живичною водою. Про фестони, драперії і инші окраси салі, мило вражаючи око, годі тут розписувати ся. На тім чаруючім тлі пишались пречудно гарні лички пань і панночок, — образ, який можна порівзати хіба з цвітистою лукою, на якій буває рії різнобарвних метеликів. Як пестро представляв ся той образ, можна уявити собі з отсеї статистики краски стріов пань. На 122 гуляючих пань було: в білих сукнях 42, в синіх 32, в рожевих 28, в народних 7, в чорних 7, в червоних 2, а решта 4 неозначеної краски. Забава при військовій оркестрі, при шелесті шовків і звуці дорогоцінних бранзолет та наметів протягнулась до білого дня.

— З Коропця, буцадкого повіта, наспіла вчора вечером телеграма, що там під час вчешащих правиборів жандарм проколов на смерть правиборци Марка Каганця. Близших вістей про сей сумний випадок нема. Коропець лежить близько Лядзкого (і в тім самім повіті), звісного із кровавих подій перед двома роками в часі хліборобского страйку.

— Остання клясифікація в середних школах Галичини мала бути така строга, що 50% учеників буде складати шкільну оплату. Часописи подють, що клясифіковано так строго з приказу міністерства просьвіти. Сей вислід клясифікації відбав ся вчора гомоном в львівській міській раді. Радн. Фельдштайн на вчешащим засіданю напаятнував строгу клясифікацію і воставив резолюцію, яку рада ухвалила, щоби всі послы з краю до державної ради беззглядно домагали ся від правительства безпроволочного зрівняня Галичини що до середних шкіл з західними краями монархіі.

— Заверуха. Небувала сеї зими заверуха зялягла над Львовом і околицею. Від досвіта мете густим снігом без перестанку і застелило землю грубою верствою. З причини сніжної куряви поїзди до Львова прибувають

з великим опізненням. На льокальних шляхах залізничі серед таких обставин тяжко буде удержати рух поїздів.

— Померший Дашкевич, професор київського університету, мав завяти після смерті проф. Ом. Огоновського катедру руского письменства в львівському університеті. Міродатні круги згоджувалися уже на его покликане до Львова, розпочалися уже з ним переговори, однак розбилися задля того, позаяк проф. Дашкевич з родинних причин не міг переселити ся до Львова.

— Гладів дурнички і перехитрив ся. В корчмі недалеко Ряшева оден торговець свиньми заявив при балаканці, що продасть свою реальність з кількома моргами добре управної землі, котра по совісім оціненню вартувала 25.000 К. При тим був оден господар, котрий особисто знав торговця і вже здавна рад був то поле, положене межі своїми межами, набуті для себе. При чарці прийшла між ними така згода, що торговець жадав за свій грунт: на перший день 1 сотика, на другий день 2 с, на третій день 4 с, а все так подвійно через 25 днів. Купуючий господар, неграмотний, став щось до 15 днів числити і начислив на близько 330 корон. Тому згодив ся на ту рахубу і дав при свідках, здаєсь, вже пляних, завдатку 400 К. Дома почала родина числити ті сотики і за 25 днів дійшли до результату більше як 338 тисяч корон. Тепер веде ся судовий процес, бо торговець не хоче звернути задатку в квоті 400 К, а господар від такого хитрого купна відступив.

— Довги м. Львова. Wien. Z. доносять: Цісар санкціонував ухвалу галицким соймом краєву запоруку за 10-мільонову позичку м. Львова на розширене міської сіті електричних трамваїв.

— Нові багатства Сибіру. Жителі одного повіту на крайній півночі сибірського надморья принадково знайшли на острові Шантарі, в горах величезні шари залізної руди, крейди, кварцю, а подекуди шари сірки. На східній частині сего острова, недалеко від морського берега є три жерела натуральної мінеральної води. Всі ті багатства, які моглиб зробити з пустель північного Сибіру найзаможнішу країну, лежать нерухомі в землі.

— Проти холери. „Нашъ В.“ повідомляє, що рос. міністерство внутрішніх справ, сподіваючись на весну холерної пошести, повідомило губернаторів, щоби усї інституції, яким належить пильнувати за народним здоровлем, зробили потрібні заходи проти пошести. Разом з тим губернаторам сказано, що на боротьбу з холерою повинні йти місцеві кошти і тільки коли нема зовсім ніяких місцевих коштів, можна старатись про запомогу з державного скарбу.

— Крадіж корану. Найкрасший примірник корану, що находив ся в європейских руках, украдено з бібліотеки в Реджіо ді Калябрія. Крадіж замічено аж огоді і здаєсь, тяжко буде спіймати злодія. Показало ся, що від довшого часу не контролювано, ані не стережено цінного збору рукописий в тій бібліотеці.

— Література гімназистів. „Русь“ подає таку звістку: Російське міністерство народної просвіти пояснило попечителям, що вони можуть видавати збірники красших праць гімназистів, написаних на задані теми. У сих самих збірниках можна поміщати ще й самостійні оповідання та повістки гімназистів. Сим способом міністерство хоче вивчити гімназистів писати доброю літературною мовою.

— Незвичайне явище природи. В Мерані, кліматичній місцевості для туберкулічних в полудневім Тиролі, оглядано огоді по полудні цікаве явище природи. У віддаленю менше, більше 20-ти промірів сонішного кружка появили ся два бічні сонця осліплюючої жовтої краски і блистіли на небі поверх пів години.

— Наїзд селян на лїс. До Люблина наїшла вість, що селяни в числі до 2.000 людей, вирубали в пень 25 моргів лїса в Кособуді, власности гр. Замойского. Вирубале дерево зло-

жили на фіри і спокійно як з власним добром розіхались домів.

— Засуд в портартурскім процесі, що скінчив ся в Петербурзі, дотепер ще не є точно знавий. Первісно донесено, що ген. Штессля, Фока і Райса засуджено на смерть. Тепер знова бюро кореспонденційне простує, що воєнний суд домагав ся для названих карі смерті, але при тим признав обом останнім лагодячі обставини. Як з тим справа стоїть, поки що не знати.

— Вибух нафти. В пристані в Антверпії вибухла вчера нафта привезена кораблем з Америки. Вибух наступив з незнаної причини в хвили, коли підземними рурами спущено з корабля всю нафту до збірника. Наслідки вибуху страшні. Половина пристані знищена.

Оповідки.

— Послїдний репертуар руского театру в Коломиї. (Саля Каси щадничої. Початок 7½ вечером. Білети продає „Народна Торговля“ а від год. 5. вечером в день представлення каса театру).

В неділю 9. лютого послїдне пращальне представлене „Наймичка“ народний образ зі співами і танцями в 5 діях Карпенка Карого.

— Відзначена. Цісар надав війтам Стефанови Клевчукови в Хмелеві і Феликсови Блоньскому в Новосільці Костюкові срібні хрести заслуги з коронами.

— З залізниць. Додаток VI. до доповнення тарифи часть II. для галицко-угорского звязку залізничного, котрий мав увійти в жите від 1. лютого 1908, зачне обовязувати доперва від 1. марца 1908 а о скілько наступить підвишенє цін єдиничних аж від 15. марца 1908.

Посмертні і оповідки.

— Лев Дидинський, емер. старший інженер залізничий, упокоїв ся у Львові дня 2. с. м. в 64. році життя. В. с. п.!

— Павло Городецкий, студент прав, упокоїв ся дня 28. січня в Вербівцях, в домі стрія о. декава Городецкого. В. с. п.!

Телеграми

з дня 7. лютого.

Париж. Matin доносить, що з огляду на грізний стан в Мароку, французске правительство приказало змобілізувати колоніальний корпус армії.

Мадрид. До El Mundo доносять з Лісбони, що є річ доказана, що в Опорто кілька груп революціоністів заатакували гвардію муніципальну і поліцію та на кілька хвиль вивісили республіканську хоругву на ратуші.

НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ

Готель, реставрація і казарня — ріг ул. Сикстускої і Косцюшка у Львові.

Приїхали дня 6. с. м.: Ілля Лабій, Трибухівці; Миколай Антоневиц, Щирець; о. Александер Дикий, Мартинів новий; Любомир Рожанський, Львів; Павло Гривішак, Княжолуки; о. Йосиф Кучинський, Парище; Василь Михальчинин, Любачів; Теофіл Бородайкевич, Тростянець малий; Теодора Савіпка, Тернопіль; Йосифа Лужидка, Урмань; Юлія Метелля, Люблинець; Вікторія Голубовска, Рогатин; о. Александер Зубрицкий, Перемишль; Евстах Медивський, Ляшки; Яків Тишовницький, Довголука; Петро Татарин, Плесківці.

Інструктор пошукує лекції на селі. Зголошення і інформації у Ф. Коковського, студента прав, Бережани, Жигмонтівська 12.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

Нова сензаційна програма.

від 1. до 15. лютого 1908.

Щоденно о год. 8. вечер представлене. В неділі і свята 2 представлення о 4. год. попол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниці High-Life представлене. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5.

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

Банку

Гіпотечного

купувє і продає

всякі

вартісні папери

і МОЖЕТИ

по найточнійшій денній курсі, не числячи ніякої провизії.

Розклад залізничних поїздів

важний від 1. мая 1907.

Table with columns: Direction (Do/Lvova, Zi Lvova), Station, and Time (рано, перед пол., по пол., вечер, вночі).

ЗАМІТКА: Поспільні поїзди печатані товстим друком. — Поїзди їдучі лише в неділі і свята означені і, — в неділі і свята від 26/6 до 15/9 буквою Н, — в неділі і свята від 1/6 до 31/8 що день буквою Л.

При закупні товарів просимо поклакувати ся на анонси нашої часописи!

